

Riktlinjer för trygghetsboende i Helsingborgs stad

Bakgrund

I november 2007 fattade vård- och omsorgsnämnden beslut om trygghetsboende i Helsingborg. I enlighet med beslutet erbjöds fastighetsägare, byggföretag etc. att erhålla subvention för del av hyra av gemensamma lokaler, samt för lönekostnad för trygghetsvård. Sedan dess pågår ett utvecklingsarbete av den nya boendeformen. Utvecklingen har även påverkats av det statliga investeringsstödet för trygghetsbostäder som tillkom hösten 2009.

Syfte

Syftet är att erbjuda ett boende med möjlighet till utökad service, social gemenskap, att delta i gemensamma måltider och övrig samhällsservice vilket ger grund för trygghet och hög boendekvalité för äldre.

Boendeformen har indirekt ett förebyggandeperspektiv, att skjuta upp/undanröja behov av att flytta till ett särskilt boende.

Den enskildes ansökan till Trygghetsboende

Målgruppen för boende i trygghetsboende bör företrädesvis vara personer över 70 år, men den enskilde kan göra intresseanmälan (ställa sig i kö) för trygghetsboende från det datum man är 65 år. Tillträde till en trygghetsbostad ges från det år då en i hushållet fyller 70 år. Trygghetsboendet ska inte vara biståndsprovat. Respektive företag ansvarar själv för uthyrning.

Enskild som önskar lägenhet i trygghetsboende kan göra anmälan per telefon till Vård- och omsorgsförvaltningens Kontaktcenter, 042-10 50 00 eller genom ett besök, eller via blankett som finns på www.helsingborg.se, samt via de företag som erbjuder trygghets- bostäder.

Anmälan kommer att finnas i en gemensam förteckning/kö.

Vård - och omsorgsförvaltningen är behjälplig med information angående vilka trygghetsboende som är subventionerade av vård- och omsorgsnämnden.

Företagets¹ ansökan av subvention för trygghetsboende

Förutsättningarna för att ett boende skall godkännas som trygghetsboende är att boendet uppfyller de kriterier som återfinns i riktlinjerna. Vissa avsteg kan dock accepteras, avser främst befintliga fastigheter.

Företaget måste ansluta sig till gemensam förteckning/ kö och samverka i enlighet med fastställda regler för detta.

Ansökan från företag om subvention av trygghetsboende skall göras till vård- och omsorgsnämnden.

Vård och – omsorgsnämnden fattar beslut om subvention för varje enskilt objekt. Ansökan skall omfatta beskrivning av fastigheten, närområdet, mål och inriktning. I ansökan anges önskad subvention tillsammans med kostnadsunderlag för värd/värdinna och gemensamhetslokal.

Subvention kan beviljas som

- Kostnadsersättning för 50 % -tjänst som värd/värdinna upp till 30 lägenheter, 75 % - tjänst för 31-60 och en 100 % -tjänst för 61 eller fler lägenheter.
- Del av hyreskostnad för gemensamhetslokaler för 2 kvm gemensamhetsyta/lägenhet med högst 1 300 kronor/kvm/år.
- Hyra för gemensamhetslokal vid nybyggnation, då fastighetsägare inte ansöker om statligt investeringsstöd för trygghetsboende. Staden kräver som motprestation att gemensamhetslokalen kan nyttjas av alla helsingborgare på samma sätt stadens träffpunkter.

Vård- och omsorgsnämnden beslutar om subventioner för varje enskilt objekt.

Kriterier för trygghetsboende

Trygghetsboendet ska bestå av tre olika kategorier av boendeformer: hyresrätt, bostadsrätt eller kooperativ hyresrätt

Trygghetsboendet bör omfatta, socialt innehåll med värd/värdinna, serviceinsatser, extern service och anpassad fysisk utformning med gemensamhetslokal.

För mer detaljerad beskrivning se nedan.

---

¹ Med företag menas fastighetsägare (hyresrätt, bostadsrättsförening, kooperativ hyresrätt) eller företag som driver en fastighet.

1. Vård/värdinna

- Kontaktperson som har till uppgift att hålla kontakt med de boende och skapa en gemenskap, vi-känsla, i boendet, samt ansvara för det sociala innehållet
- Ska erbjuda en tydlig introduktion/presentation med information om vad boendet erbjuder. Information ska även lämnas skriftligt
- Kontrollerar fortlöpande att brandvarnare, spisvakt etc. fungerar

2. Socialt innehåll

- Möjlighet till gemensamma måltider
- Möjlighet till gemensamma aktiviteter
- Information om ex. tekniska och kognitiva hjälpmedel som kan vara stöd i boendet
- Samverkan med (frivilliga/frivilligorganisationer etc.) andra aktörer med anknytning till boendet

3. Serviceinsatser

När de gäller insatser såsom städning, tvätt, inköp och fixartjänst kan de boende få detta genom biståndsansökan om hemservice. Trygghetsboendet kan välja att bli auktoriserade för att utföra ovanstående biståndstjänster.

Vård- och omsorgsförvaltningens fixartjänst finns även att tillgå utan bistånd enligt fastställd avgift.

4. Extern service

Boendet bör även kunna erbjuda/förmedla annan service i samverkan med andra funktioner företrädesvis i närområdet. Exempelvis måltidsleverans, fotvård, frisör, hantverkare.

Trygghetsboendet kan även erbjuda/förmedla hushållsnära tjänster som medger skatteavdrag.

5. Anpassad fysisk utformning

Trygghetsboende ska ha en tillgänglig och trygg utemiljö och vara en trygg och tillgänglig bostad.

En förutsättning är att det finns tillgång till lokaler för gemensamma aktiviteter.

För fastighetens utformning se även Helsingborgs stads Basanpassningsprogram och Handbok för en tillgängligare utemiljö. Fastigheten ska uppfylla kraven i Boverkets byggregler samt Svensk standard, SS 914221(Se även under – Företagets ansökan)

5.1. Boendets belägenhet:

- Området ska vara tillgängligt för den som är rörelsehindrad och har nedsatt orienterbarhet.
- Ha närhet till allmänna kommunikationer
- I anslutning till service i olika former, t ex apotek, distriktssköterska och dagligvaruaffär
- Närområdet bör erbjuda tillgång till grönområden för rekreation och avkoppling.

5.2. Fastighetens utemiljö

- Belysningen runt fastigheten ska vara utformad så att trygghet uppnås
- Placering av träd och buskar får inte medföra att miljön känns otrygg
- Gång och cykelvägar ska vara belagd med hårdgjort yta som är slät och halkfri
- Sittplatser på gården i närhet av huset ska finnas
- Utrymme för sop- och källsortering ska vara tillgängligt med anpassad dörr och med möjlighet även för rullstolsburen att nå sopkärl

5.3. Trappor utomhus

- Vid trappor ska ramp finnas
- Trappor utomhus bör ha räcke, halk- och snubbelfri yta samt kontrastmarkeringar
- Trappan bör belysas, särskilt viktigt i början och slutet av trappan.

5.4. Entré till huset

- Vilplan ska finnas i direkt anslutning till entréplan
- Sittmöbler placeras i entrén
- Vändning av rullstol ska vara möjlig inne i entrén
- Porten ska vara möjlig att öppna och passera med rullstol
- Automatisk dörröppnare ska finnas
- Trappsteg, höga trösklar mm får ej förekomma
- Mattor och skrapgaller fälls in, så att boende inte riskerar att snubbla på dem.
- Laddningsrum för elrullstolar och permobiler, samt förråd för rullatorer bör finnas

Allmänt inne i huset:

- Låssystem ska vara funktionellt även för rullstolsburna. Exempelvis Aptus-system eller liknande ”nyckellöst” system ska kunna utnyttjas från rullstol vid såväl portöppning som tvättstugebokning
- I husen ska gemensamma ytor som t ex entré, trappuppgång och tvättstuga anpassade så att man lätt kommer fram med rullstol. Tvättutrustning ska fungera för rullstolsburna samt för personer med nedsatt orienterbarhet exempelvis synnedsättning
- I husen bör god orienterbarhet skapas genom färgsättning och tydligt markerade våningsplan samt närvarostyrd belysning.

5.5. Hissar (i hus med mer än ett våningsplan)

- minimimått på hissar ska vara 1,4 x 1,10
- hissdörren ska vara försedd med automatisk dörröppnare, helst skjutdörr, ha sittmöjlighet och nödtelefon.

5.6. Allmänt i lägenheten:

- Dörrar, i nybyggnation, ska vara minst 90 cm breda
- Inga trösklar ska finnas
- Brandvarnare ska finnas
- Minst ett vägguttag ska vara placerat 0,45-0,80 m över golv

5.7. Standard i kök:

- Köket ska ha tillräckligt stor yta så att rollator kan användas
- Diskbänkskåp ska vara utan sockel så att det lätt kan ändras för att göra plats för rullstol (gäller vid ny- och ombyggnation)
- Spisvakt ska finnas

5.8. Standard i badrum

- Toalettstol ska vara placerad så att hjälp kan ges av en eller två personer
- Duschutrymme ska ge möjlighet att placera duschstol i.
- Badrum bör vara lätt att nå från sovrum

5.9. Storlek m.m.

- Ett trygghetsboende bör bestå av 1-3 rumslägenheter
- Ett trygghetsboende bör bestå av minst 20 lägenheter
- Ett trygghetsboende bör kunna erbjuda ca 2 kvm gemensamhetsyta/hyresgäst

6. Kommunikationsplan

För att nå uppställda mål ska en nära kontakt med hyresvärdar/fastighetsägare/ företag etableras. Detta kan ske genom att ett informationsmaterial skapas och publiceras. Inbjudan till informationsträffar och direkt riktad information skall genomföras.

Samverkansprojekt och stöd vid skapande av trygghetsboende skall kunna erhållas ifrån vård- och omsorgsförvaltningen.